

"ליפקוביץ'" / הארץ / 13.10.67 / תע' יחיד / גלריה "גורדון" / תל-אביב

ציוריו של ליפקוביץ' מהווים מעין מיוזג בין ציור החומר הספרדי כפי שזה התבטא בציוריהם של טפיאז ופאיטו ובין גוון מסוים של אקספרסיוניזם-רומנטי הנוטה לרגשנות, מאותו סוג שהופיע במיטבו בתקופה "הכחולה" של פיקאסו ובסוגים שונים של ריאליזם-סוציאליסטי, מרוכך ורומנטי.

ציוריו מאופיינים באווירה קודרת, צבעים כהים ותכנים "מרוממים-הומניסטיים", שיש בהם אפקט ספרותי וחברתי ברור.

השוואה בין התכנים הכאובים ("פצע", "המעונה האלמוני" ונושאים דומים) ובין דרכי העיצוב, מגלה משהו מוזר למדי: המעונה מעוצב בטכניקה שבעיקרה הינה אסתטיסטית; הנושא הכאוב מיופה ומעוצב כך שיהיה נעים לעין; הבדידות הופכת להיות דקורטיבית. נראה שיתכן מאוד כי ציור זה מבטא גישה אסתטיסטית לא רק לציור, אלא גם לנושאים הראויים להיות מצויירים: סבל הוא נושא נעים ומכובד לציירו; ענות ובדידות הם נושאים "מודרניים", שיש להם "שוק אמנותי" ואפשר לשחק בהם במסגרת האמנות. כך קורה שלמרות התוכן החיצוני הכאוב של ציוריו של ליפקוביץ' - התוכן הפנימי הוא דקורטיבי, מיופה ואסתטיסטי. אין כל כוונה לרמז כאן שסבל וכאב אינם נושאים ראויים לציור; כל עוד מהוות חוויות אלה חלק כה נכבד מהמצב האנושי, יעסקו בהן אמנים ובוודאי גם יוכלו לעלות לשיאים של יצירה, לפי יכולתם להעמיק. נראה רק שגישתו של ליפקוביץ' לנושאים אלה יש בה משהו מזויף או, לפחות, שטחי: אפשר להבין "גישה נאיבית" לסבל ולבדידות - האמן מבטא את סבלו וכאבו ישירות ובצורה הבלתי אמצעית ביותר (כפי שעשו כמה מטובי האקספרסיוניסטים); אפשר להבין גישה "מרוחקת יותר" (detached) בה מספר האמן על רגשותיו כמעט ביובש ואפילו באירוניה ופיכחון כאוב. אבל קשה לקבל גישה, ההופכת את הסבל לקולב לתלות עליו דקורציות אסתטיות. מתקבל הרושם שהיחס אינו לכאב ולניכור עצמם אלא ל"ערך השיווקי" של חוויות אלה. אין הכוונה לטעון שליפקוביץ' אינו כן באמנותו. ייתכן מאוד שהוא כן בהחלט; אך כנות אינה יכולה לבוא כתחליף לעומק. התוצאה הישירה: ציור נעים לעין, דקורטיבי ובעל מסכה של נושא נעלה.